Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Goigs del gloriós Sant Cebrià

Tiana

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, 6

Coordenades:

Latitud: 41.48421
Longitud: 2.26831
UTM Est (X): 438916
UTM Nord (Y): 4592770

Classificació

Número de fitxa 08282 - 123
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religiós
Titularitat Privada
Titular: 8929501DF3982H
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dv., 12/04/2019 - 02:00

Descripció

Un goig és el conjunt d'un versicle i d'una oració litúrgica en llatí que en motiu de la festa del sant o santa que invoquen es reciten o canten col·lectivament a l'església en el decurs d'un ofici, normalment davant l'altar consagrat al sant o santa invocats, del qual habitualment n'hi ha una relíquia, o relatius a una advocació mariana o cristològica, que és representada per una estàtua a la qual s'atorguen potestats miraculoses. Els goigs són composicions poètiques, de caràcter popular, que es canten a la Mare de Déu, a

Crist o als sants. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó. La seva finalitat consisteix a donar gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat.

Observacions:

Goig: Tornada:
Diguem tots devotament
Al nostre Patró sagrat
siau-nos sempre advocat
Sant Cebrià gloriós.

1.A la gran Cartago honràreu
Amb el vostre naixement,
I amb virtut més que excel·lent
ses grandeses exalteu,
puix gosà tenint a vós
un tresor apreciat.

2.De pares gentils nasquéreu
més vós abraçant la fe,
tinguéreu per major bé
a Jesús en qui creguéreu,
deixant vostra llei gustós
per servir qui us ha cridat.

3.Les riqueses renunciàreu
Perquè són bens sens substància,
I així per major ganancia
Als pobres les entregàreu,
Per premi gosau ditxós
Ser en el Cel coronat.

4.Com ereu el sol del món
La Iglésia Santa il·lustràreu,
i els llibres que ens deixàreu
de tot testimoni són,
ensenyeu al virtuós
i corregint al errat.

5.Veient vostre gran saber
Cartago per sa ventura
us donà la vestidura
de Bisbe per mer valer,
cultivàreu oficiós
del bon Pastor el remat.

6.Al món causà admiració
Vostra caritat ardent
Acudint tots ferventment
Amb la major aflicció.

Trobaven en vós repòs
en tota necessitat.

7.Amb gran fervor predicàveu
la virtut i llei divina,
amb tals quilats de doctrina,
que la santa fe exaltàreu,
deixant al món enganyós
els que li feien costat.

8.Dilataves molt la fama
Dels molts gentils convertíeu,
La gran virtut que teníeu,
I de vostre zel la fama
Un Procònsol envejós
us tragué de la ciutat.

9. Un any després del destierro
Consumàreu el martiri,
Quant dels gentils el deliri
Provà en vostre cal el ferro,
aixís Déu totpoderós
us ho havia revelat.

10.Manàreu-vos que ha sus déus
oferísseu sacrifici,
Més vós a tal malefici
Execràreu i ha ses veus,
Per lo que ho venturós
Triomfàreu degollat.

11.Intimant-vos la sentència
us ompliu d'alegria,
per poder en aquell dia
veure la Divina Essència,
donant gràcies fervorós
a la eterna Majestat.

12.Amb devoció sobirana
i amb cordial rendiment,
us veneren llealment
per Patró els de Tiana,
socorreu-los piadós
quan per ells sereu cridat.

Història

Als segles IX al XI, un cop allunyat definitivament el perill d'invasions i consolidades les institucions monàstiques, especialment les benedictines, van néixer les primeres grans explotacions agrícoles sota les dedicacions religioses d'esglésies o ermites: Sant Martí, a Can Ribes (Montgat) prop de la Via Augusta;

Sant Romà, a Can Sentromà; i Sant Cebrià són les primeres de què en tenim coneixement.
Sant Cebrià, patró de Tiana, vingué de Cartago, al nord d'Àfrica, a aquestes terres a predicar l'Evangeli, però l'any 258 és perseguit i mort a la mateixa Cartago. Deixà ressenya en altres poblacions properes a Tiana com és la parròquia de Sant Cebrià de Cabanyes, a Sant Fost de Campcentelles, Sant Cebrià de Vallalta, dalt de Sant Pol de Mar i altres pobles de l'Empordà.
L'Ermita de l'Alegria, de tipus romànic i consagrada a Sant Cebrià, fou beneïda pel bisbe de Barcelona, Berenguer, abat del monestir de Sant Cugat, el 16 de setembre del 1100, data de la Festa Major de Tiana. Cap a finals del segle XVI, un dels altars laterals accepta l'advocació de la Mare de Déu de l'Alegria, i a partir d'aquesta data, tots els dilluns de Pasqua de Resurrecció es celebra l'Aplec de l'Alegria moment en el qual es canten els Goigs de la Mare de Déu de l'Alegria, escrits en plena Edat Mitjana.
Per altra banda, al segle X es construeix la primera ermita dedicada a Santa Maria de Montalegre, a dalt de la Conreria, regentada per una comunitat de germanes. El Convent fou abandonat el 1362, deixant darrera seu topònims com la Font de les Monges i llegendes com la de l'Arbre dels Nassos o la de Sant Bernat Calvó.

Bibliografia

https://www.misas.org/p/parroquia-de-sant-cebria-tiana http://www.tiana.cat/coneix-tiana/turisme/itineraris-saludables/els-goi…

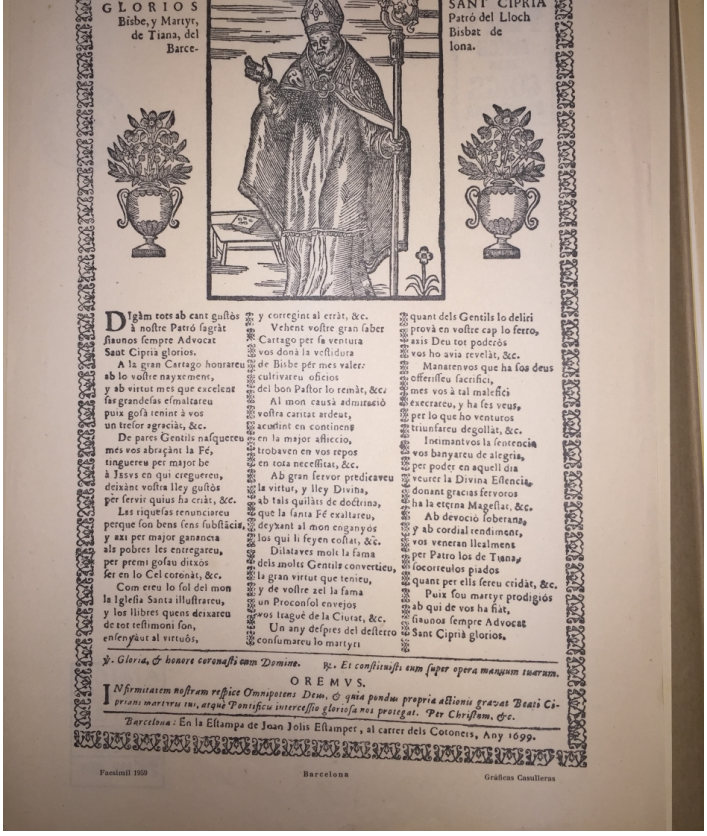
GOIGS EN ALABANSA DEL GLORIÓS SANT CIPRIÁ, BISBE Y MARTIR, PATRÓ DE TIANA, que se cantan en sa antigua Iglesia parroquial, bisbat de Barcelona.

Sabi é insigne Prelat
Martir de invicto valor
Cipriá dáunos favor
en tota necessitat.
La Africa noble bressol
al naixer vos oferí,
del vici vos encubrí
de passions lo pagà vol,
que reprimireu casat,
de Oratoria professor.
Cuant del sacerdot Cecili
oireu la instrucció,
del cel per inspiració,
de gracia ab copiós auxili,
la fé de Christo afanat
abrassareu ab fervor.
Lo viurer en continencia
ab la esposa resolguéreu,
als fills parts iguals vos féreu
de la vostra rica herencia;
sent poch despres exaltat
al sacerdotal honor.
Alcansareu fama tal
de ciencia y de virtut,
que foreu ab promptitut
á la sede episcopal
de Cartago sublimat,
per voluntat del Senyor.
En vos la Africa trobá
un pare, bisbe y defensa
y ab ansia la més intensa
tota Europa os consultà;
molts Concilis héu juntat
ab vostre zel y fervor.

Ab vostras obras preciosas
à la Iglesia il-luminant,
y ab vostras cartas soltant
las cuestions mes espinosas,
fóreu doctor esforsat
contra lo herétich error.
Instat per vostras ovellas
algun temps os ocultàreu;
més per aixó no deixàreu
zelós de veillar per ellas:
coneixent haber faltat
plorâreu ab gran dolor.
Paterno procónsul vil
à Corubio os desterrà,
com vencervos no logrà,
de Cartago al plà Sextil
maná fósseu arrastrat
y degollat ab rigor.
Antes de la vostra mort
al butxi vos regalàreu,
la enhorabona os donàreu
per lograr tan felis sort;
en lo cel fóreu premiat
ab lo sempitern honor.
Ditxosa y felis Tiana
en tenirvos per Patró
puig en tota ocasió
si os prega ab fé cristiana
sempre lo auxili ha lograt
de tan gran intercessor.
Puig sóu lo nostre advocat
y nos mirau ab amor:
Ciprià daunos favor
en tota necessitat.

℣. *Justus ut palma florebit.* OREMUS. ℟. *Sicut cedrus Libani multiplicabitur.*
Infirmitatem nostram respice, omnipotens Deus, et quia pondus propriæ actionis gravat beati Cypriani martiris tui atque pontificis intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum etc. Amen.
P. P.

GLORIOS
Bisbe, y Martyr,
de Tiana, del
Barce-

SANT CIPRIA
Patró del Lloch
Bisbat de
Iona.

Digàm tots ab cant gustòs
à nostre Patró sagràt
siaunos sempre Advocat
Sant Ciprià glorios.
A la gran Cartago honrareu
ab lo vostre nayxement,
y ab virtut mès que excelent
fas grandefas esmaltareu
puix gosà tenint à vos
un tresor agraciàt, &c.
De pares Gentils nasqueren
més vos abraçànt la Fé,
tingueren per major be
à Jesus en qui cregueren,
deixànt vostra lley gustòs
per servir quius ha criàt, &c.
Les riquefas renunciareu
perque son bens sens subsfàcia,
y axi per major ganancia
als pobres les entregareu,
per premi gosau ditxos
ser en lo Cel cotonàt, &c.
Com ereu lo sol del mon
la Iglesia Santa illustrareu,
y los llibres quens desxareu
de tot testimoni son,
ensenyàut al virtuós,
y corregint al erràt, &c.
Vehent vostre gran saber
Cartago per sa ventura
vos donà la vestidura
de Bisbe pèr mes valer:
cultivareu oficios
del bon Pastor lo remàr, &c.
Al mon causà admiracio
vostra cantat ardeut,
acudint en continens
en la major afliccio,
trobaven en vos repos
en tota necessitat, &c.
Ab gran fervor predicareu
la virtut, y lley Divina,
ab tals qualitats de doctrina,
que la santa Fé exaltareu,
deyxant al mon enganyos
los qui li feyen costat, &c.
Dilataves molt la fama
dels molts Gentils convertieu,
la gran virtut que tenieu,
y de vostre zel la fama
un Proconsol envejos
vos tragué de la Ciutat, &c.
Un any despres del desterro
consumareu lo martyri
quant dels Gentils lo deliri
provà en vostre cap lo ferro,
axis Deu tot poderós
vos ho avia revelàt, &c.
Manatenvos que ha sos deus
offersseu sacrifici,
mes vos à tal malefici
execrareu, y ha ses veus,
per lo que ho ventatos
triunfareu degollat, &c.
Intimantvos la sentencia
vos banyareu de alegria,
per poder en aquell dia
veurer la Divina Essencia,
donant gracias fervoros
ha la eterna Magestat, &c.
Ab devocio soberana,
y ab cordial rendiment,
vos veneran llealment
per Patro los de Tiana,
socorreulos piados
quant per ells sereu cridàt, &c.
Puix sou martyr prodigiós
ab qui de vos ha fiat,
siaunos sempre Advocat
Sant Ciprià glorios.

℣. *Gloria, & honore coronasti eum Domine.* ℟. *Et constituisti eum super opera manuum tuarum.*

OREMVS.

INfirmitatem nostram respice Omnipotens Deus, & quia pondus propriæ actionis gravat Beati Cipriani martyris tui, atque Pontificis intercessio gloriosa nos protegat. Per Christum, &c.

Barcelona: En la Estampa de Joan Jolis Estamper, al carrer dels Cotoners, Any 1699.

Facsimil 1959 Barcelona Gràficas Casulleras